

IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
EMBERI JOGI MUNKACSOPORT TITKÁRSÁGA

EGYÉB POLGÁRI ÉS POLITIKAI JOGOKÉRT FELELŐS TEMATIKUS MUNKACSOPORT

IKT. SZÁM: VII/20/7/2020.
MELLÉKLET: JELENLÉTI ÍV

EMLÉKEZTETŐ
2020. JÚLIUS 7. 14.30

Helyszín: Szatyor Bár és Galéria, 1114 Budapest, Bartók Béla út 36.
Jelen vannak: a mellékelt jelenléti ív szerint

Dr. Völner Pál, az Igazságügyi Minisztérium parlamenti államtitkára, az Egyéb Polgári és Politikai Jogokért Felelős Tematikus Munkacsoport (a továbbiakban: Tematikus Munkacsoport)¹ elnöke köszöntötte a munkacsoportülés résztvevőit. Elmondta, hogy a Tematikus Munkacsoport mint Családjogi Civil Munkacsoport (a továbbiakban: Civil Munkacsoport) 2020. február 27-én ülésezett, amely alkalommal tájékoztatás hangzott el a Családjogi Szakértői Munkacsoport (a továbbiakban: Szakértői Munkacsoport) létrehozásáról, feladatairól, valamint az ülésen áttekintették a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel, a kapcsolati erőszakkal, illetve gyermekbántalmazással összefüggő intézményrendszer működésével kapcsolatos tapasztalatokat. Az ülésen elfogadásra került továbbá egy kiegészítés a Tematikus Munkacsoport ügyrendjéhez, amelynek értelmében a Tematikus Munkacsoport feladatköre bővült az áldozatsegítéssel kapcsolatos témák megtárgyalásával. Ezen kívül az ügyrend kitér arra is, hogy amennyiben a Tematikus Munkacsoport napirendjén az áldozatsegítéssel összefüggő kérdések szerepelnek, az ülés társelnöke az Igazságügyi Minisztérium igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkára.

1. napirend: Dr. Varga Judit igazságügyi miniszter köszöntője

Dr. Varga Judit igazságügyi miniszter köszöntőjében elmondta, hogy a COVID-19 miatt tanácskozások összehívása nem valósulhatott meg, de a digitalizációnak és a résztvevők aktivitásának köszönhetően az elmúlt három hónapban is folyamatos volt a munka, melynek eredményeképpen egy részletes javaslatcsomagot, problématerképet állítottak össze. A kihelyezett ülést azért kezdeményezte, mert a bezártság után így alkalom nyílhat egy kötetlenebb beszélgetésre. Sok hasznos input érkezett a civil szervezetektől, amelyek egy része már jogszabályi formát is öltött. Kiemelte a gyermekvédelmi jelzőrendszerrel kapcsolatos módosításokat, melyet a Parlament már megszavazott. A feltételes szabadság szigorítása kapcsán, főleg a pártfogói felügyeletre vonatkozó szakmai inputok érkeztek be. Jelenleg folyamatban van a polgári perrendtartás (a továbbiakban: Pp.) utókövető kodifikációja. A javaslat nem csak a családi jogi kérdéseket érinti majd, hiszen ez egy nagy kódex, amelyet a működése során tapasztaltak alapján módosítanak. A civil szervezetek felvetéseire is alapozva születik egy markáns javaslatcsomag, amely szeptemberben a parlament elé kerülhet. Kiemelte a családjogi perekben a gyermekek jogainak, valamint a kapcsolattartás szabályozásának kérdését. Az együttműködés hasznosnak bizonyult, melyet továbbra is folytatni kíván. Hangsúlyozta, hogy nincsen jogalkotási kényszer, elég a gyakorlatot megvizsgálni, és a szereplőket egy hatékonyabb jogalkalmazásra rábírní. A cél a joggyakorlatok, tapasztalatok beépítése és a rosszak elhagyása. Ennek érdekében a közeljövőben egy kormányjelentés készül, amelyben a nem jogalkotási teendőket összegzik. A családvédelem területén az EMMI és a BM a fő szakmai szereplők. Az IM a koordinációban játszik szerepet, kodifikációs tapasztalatait és szaktudását felajánlja a tárcáknak, annak érdekében, hogy a szakpolitikai célkitűzéseiket a lehető legtökéletesebben tudják véghezvinni. A

¹ A Tematikus Munkacsoport mint Családjogi Civil Munkacsoport ülésezett.

kormányjelentés fontossága abban is rejlik, hogy az IM-ben gyűjtött tapasztalatot a tárcák elé tárja. **Varga Judit** miniszter asszony tájékoztatta a résztvevőket, hogy a témáért felelős új államtitkár **Hajas Barnabás**, aki a kinevezését 2020. május 1-én vette át. Ezen a téren széles tapasztalatokkal rendelkezik és régi munkatársa az IM-nek, korábban az AJBH-ban dolgozott, szakmai múltját tekintve közel van az emberek problémáihoz. Jelezte, hogy a beérkezett inputok között vannak egymást kioltó vélemények is. A jogszabálytervezetek alkotásakor meg kell hallgatni minden szereplőt, és a különböző véleményeket. A Civil Munkacsoport is egy fórum a vélemények ütköztetésére, a kompromisszum megtalálására. **Varga Judit** a veszélyhelyzeti jogalkotás tekintetében elmondta, hogy a beérkezett javaslatokat is mérlegelve, ahol lehetett, a Rendkívüli Jogrendi Szabályozásért Felelős Akciócsoport azonnal megtette a szükséges lépéseket. Kiemelte a távortartás végrehajtásának kérdését karantén helyzetben. A hatóságokkal együttműködve megteremtették annak a lehetőségét, hogy legyen elég extra hely, hogy az agresszort elkülöníthessék. A kapcsolattartás végrehajtására hoztak olyan átmeneti szabályokat, amelyek elismerték azt is, hogy nem csak a bíróság által vagy gyámhatóság által jóváhagyott kapcsolattartás, hanem a perek megállapodása is végrehajtható volt, annak érdekében, hogy egyik szülő a másik rovására ne élhessen vissza a kapcsolattartási szabályokkal. A szabályozás szintjén az IM a COVID-19 alatt is megtette, amit tehetett. Mindig nagy kihívás a jogalkotó számára minden egyes problémát kezelni., **Varga Judit** elmondta, hogy a közelmúltban fókuszba az áldozatsegítés került. Az áldozatsegítés természetét illetően sok félreértés, tévedés tapasztalható. Nőjogi szervezetek részéről érkezett támadás, hogy ezzel akarja megoldani a kapcsolati erőszak problémáját. Nem lehet az áldozatsegítés témáján keresztül számon kérni azt, hogy még mindig van teendő a kapcsolati erőszak terén. Az áldozatsegítés definíciója alapján sokkal szélesebb kört ölel fel, nem csak a kapcsolati erőszak áldozatainak segítéséről szól. Az Európai Bizottság most készítette el azt a stratégiát, amely az Európai Unió tagállamait ösztönzi arra, hogy az áldozatsegítési rendszerüket építsék ki. Az áldozatsegítésért felelős tárcák első helyen az EMMI és a BM. Az IM fő felelőssége az áldozatsegítés tekintetében nem szűkül le egy sértetti körre. **Varga Judit** elmondta, hogy az IM a legmesszemenőbbekig támogatja a kapcsolati erőszak ellen küzdő szervezeteket. Az áldozatsegítő központok működése előremutató együttműködés civil valamint egyházi szervezetek és az állam között. Ezeknek a fizikai segítségnyújtó pontoknak országos hálózattá bővítése időt vesz igénybe. Működik az ingyenesen hívható országos segélyhívó, az Áldozatsegítő Vonal és a vansegitse.hu weboldal, továbbá az EMMI által fenntartott OKIT és a védett szállások rendszere. Ezek a veszélyhelyzet idején is működtek, a működésükről az egyeztetések napi szinten zajlottak. Hangsúlyozta, hogy az áldozatsegítés és a kapcsolati erőszak elleni küzdelem is nagyon fontos ügyek, lényeges, hogy a kettő ne gyengítse egymást. A célok azonosak, a kommunikáció összehangolására és együttműködésre van szükség. **Varga Judit** bemutatta a jelenlévőknek Patai Pétert, az új Pécsi Áldozatsegítő Központ vezetőjét. Az európai perspektíva tekintetében hozzátette, hogy Didier Reynders, az uniós igazságügyi biztos zászlajára tűzte az áldozatsegítés európai színvonalának növelését. Ebben Magyarország élen jár. Készül egy kormányjelentés arról, hogy Magyarország áttér az Opt-out rendszerre, amely költségesebb és több szereplőt vár el az államigazgatás szintjén, de bizonyítottan sokkal magasabb számát éri el az áldozatoknak. Ez is az áldozatsegítés továbbfejlesztésének eszköze, Európában kevés országban működtetik ezt a rendszert. Az IM a holland rendszert tekinti példának.

Patai Péter, a Pécsi Áldozatsegítő Központ vezetője bemutatkozásában elmondta, hogy 2004 óta dolgozik az igazságszolgáltatás területén. Az Áldozatsegítő Szolgálat az igazságügyi szolgáltatások keretében 2006-ban jött létre, amely szerves egységben mozog a pártfogó felügyelői tevékenységgel, a jogi segítségnyújtó tevékenységgel. A pécsi Mátyás király utcai Áldozatsegítő Szolgálat hatósági karakterisztikájú tevékenységet végzett, ahol az igazságügyi szociális munkának az érdekérvényesítést segítő karakterisztikája nem tudott elegendő mértékben megjelenni. Ezért szakmai programokkal, egyedi pályázati projektek megvalósításával fejlesztették az igazságügyi szolgáltatásokat. A Család, Gyermekek, Ifjúság Egyesület szakemberei több alkalommal tartottak képzést a Kormányhivatalban. A Kormányhivatal szervezetrendszerében a gyermekvédelmi intézményrendszer tagjai számára szupervíziókat és munkacsoportokat biztosítanak, amelyek segítik a problémamegoldó modell elsajátítását, illetve a krízisintervenció szakismeretét. Az áldozatsegítő központ az igazságügyi szociális munka eszköztárával dolgozik, célja, hogy a hozzá forduló áldozatok az áldozatsegítő törvényben szabályozott minden szolgáltatáshoz hozzájussanak. A Pécsi Áldozatsegítő Központ

alaptézise, hogy ott kell lenni, ahol az áldozat van. Jelen kell lenni a rendőrségen a feljelentés megtételekor is, ezért elengedhetetlen a hatékony segítségnyújtáshoz a jó területi szintű intézményi együttműködés. Továbbá fontos, hogy a kollégák megfelelő szakmai háttérrel, megfelelő szakismeretekkel rendelkezzenek. Ennek érdekében területi szinten közös szakmai programokat kell megvalósítani.

2. napirend: A Családjogi Szakértői Munkacsoport munkaanyagának megvitatása

Dr. Völner Pál a munkacsoportülés munkarendjére a résztvevők nagy száma miatt azt a javaslatot tette, hogy a napirend előterjesztése után minden szervezet kb. 3 perces időkeretben tegye meg hozzászólását majd a reagálások után viszontválaszra újabb 3 perc áll majd minden hozzászóló rendelkezésére. A napirend előterjesztésére felkérte **Hajas Barnabás** államtitkár urat.

Dr. Hajas Barnabás igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkár elmondta, hogy a 2020. február 27-ei munkacsoportülést követően, a vírus elleni védekezés okán nem volt mód személyes találkozásra. Megköszönte a civil szervezeteknek a megküldött anyagokat. Kifejezetten a Civil Munkacsoport működésének keretében összesen 17 nagyobb anyag érkezett be. Az egyes javasolt témakörökkel összefüggő, a civil szervezetek részéről beküldött javaslatok, megállapítások, valamint a Szakértői Munkacsoport tagjai által előkészített anyagokból elkészült egy 164 oldalas összefoglaló munkaanyag. A munkaanyag véleményezésére május végéig volt lehetőség. A tapasztalat az, hogy a megjelölt témakörök áttekintése és annak azonosított problémái kapcsán sok egy irányba mutató észrevétel van; példaként említette a gyermekvédelmi jelzőrendszer erősítését, abban a koordináció javítását, többen jelezték, hogy a büntetés végrehajtás szervezetének meg kell jelenni érdemi tevékenységgel a gyermekvédelmi jelzőrendszerben, ami a Bv. törvény módosításával meg is valósult. Azonban voltak olyan elemek, amelyek ellentétesek vagy alkalmasak arra, hogy egymást kioltsák. A veszélyhelyzeti jogalkotást segítette, hogy a szervezetek felhívták a figyelmet a különböző felmerülő problémákra. A Szakértői Munkacsoport a társadalmi távolságtartásra vonatkozó szabályok betartásával tartott egy munkacsoportülést, az erről készült összefoglaló megküldésre került a szervezetek részére. **Hajas Barnabás** jelezte, hogy a Magyar Helsinki Bizottság nem tud részt venni az ülésen,² ugyanakkor pozitív tartalmú üzenetet küldött, mert a Munkacsoport működését előremutatónak tartja. Hasonló pozitív, nem formalizált visszajelzések más szervezetektől is érkeztek. A Civil Munkacsoport működésének megkezdése, valamint a beérkezett észrevételek katalizátorként hatottak a munkára, a társmínisztériumok is megvizsgálták a felmerülő kérdéseket. Kérte a civil szervezeteket, hogy – ahogy eddig – támogassák a munkát a javaslataik csaladjog@im.gov.hu-ra való megküldésükkel. Kérte továbbá, hogy ne szorítkozzanak az eredetileg megjelölt területekre, hanem jelezzenek bármely olyan kérdést, ami ezzel a széles problémakörrel összefüggésben felmerül. Az államigazgatás szereplői, a hatósági jogalkalmazás, illetve a jogalkotás más nézőpontból látja ugyanazokat a kérdéseket, ezért szükségük van a civil szervezetek tapasztalataira.

Mikesy György a Fáy Károly Hallássérült és Fogyatékos Személyek Egyesületének képviselőjében felhívta a figyelmet arra, hogy a fogyatékos személyek is válhatnak áldozattá. Javasolta, hogy a munkaanyagban legyen egy külön fejezet a kommunikáció akadálymentesítéséről. A fogyatékos személyek alulinformáltak és segítségre szorulnak. Jelezte, hogy a krízisházakba nem engedték be a jeltolmácsokat. Javasolta, hogy a szolgáltatásba vonjanak be fogyatékossgal élő személyeket segítőként, valamint szakembereket, akik értenek a különböző fogyatékossgokhoz. A szolgáltatást inkluzívabbá, participatívává kell tenni. Továbbá kiemelte, hogy a fogyatékos személyek áldozat hibáztatás esetén sem tudják érdekeiket érvényesíteni.

Dr. Beneda Attila családpolitikáért felelős helyettes államtitkár elmondta, hogy a krízisközpontok és a menedékházak 80%-a akadálymentesített és van lehetőség jelnyelvi tolmács igénybevételére.

---

² Az Autisták Országos Szövetsége sem tudott személyesen részt venni az ülésen, ezért észrevételeit írásban küldte meg.

Szaniszló Csaba az Apák az Igazságért Egyesület képviselőjében javasolta, hogy az eljárásokban a gyermekek meghallgatása legyen szabályozva, szülessen egy módszertani útmutató, továbbá a gyermekjogi képviselők létszámának növelése mellett, terjesszék ki hatáskörüket az eseti gyámok és ügygondnokok ellenőrzésére. Az a tapasztalat, hogy a kirendelt eseti gyámok, ügygondnokok nem ismerik a gyerekekkel kapcsolatos iratanyagot sem. A gyerekekkel a képviselőikre kirendelt ügygondnokok nem veszik fel a kapcsolatot, így a gyerekek a véleménynyilvánítás jogával nem tudnak élni. A korábbi szabályozás szerint a gyámhivatal a kirendelt eseti gyámot tudta ellenőrizni, ez jelenleg nem áll fent.

Dr. Szekér Judit a Nemzeti Szakértői és Kutató Központ képviselőjében beszámolt róla, hogy az NSZKK elkészítette a módszertani levél tervezetét a családokat különböző oldalról képviselő szervezetek számára. A módszertani levél olyan szemlélettel készült, melyben nem csak a szakmai előírásokat rögzítették, hanem egy komoly információhalmazt állítottak össze. A módszertani levél iránymutatásul szolgál a szakértőnek és információul a kirendelőnek, valamint mindazoknak, akik valamilyen módon alanyaivá válnak a pszichológus szakértői vizsgálatnak. Jelezte, hogy a Fővárosi Törvényszék több bírójával történt egyeztetésen felsorolt hiányosságokat is elhelyezték a módszertani levélben. Az NSZKK megküldte a tervezetet a Magyar Igazságügyi Szakértői Kamarának, a jogszabály szerint a MISZK-nek van jogosultsága módszertani levelet kiadni.

Dr. Hajas Barnabás *Mikesy György* felvetésére reagálva elmondta, hogy megfontolják, hogy a kormányjelentésben, valamint a készülő új áldozatvédelmi stratégiában önálló alcímben kerüljenek megjelenítésre a különösen védendő csoportok speciális igényei. Számukra valóban meg kell szervezni, hogy az áldozatsegítő központok által nyújtott szolgáltatások olyan alacsony küszöbűek legyenek, hogy ők is elérhessék. *Beneda Attilának* megköszönte a kiegészítést. *Szaniszló Csaba* felvetésére reagálva jelezte, hogy a Pp. szabályainak családjogi vonatkozású megújítása során keresik a megoldást arra, hogy legyen a bíróságnak valódi cselekvési lehetősége, ha a per folyamán olyan körülmény, adat merül fel, amely a kiskorú gyermek sérelmével járó helyzetet eredményezhet. Számos jelenleg hatósági hatáskör tekintetében nem feltétlenül hatósági ügyintézésben gondolkodnak. Az eljárás gazdaságossági szempont mellett, illetve helyett fontosabb volna a gyermek-hatóság, gyermek-bíróság, gyermek-egyéb eljárási közreműködő közötti interakciók számának csökkentése. Olyan megoldásokat keresnek, hogy a gyermekek jogainak érvényesülése az eljárás során mindvégig biztosított legyen. Ennek megfelelően megvizsgálják, hogy ki lehet az a hatósági szereplő, aki a gyermek jogait a lehető legmagasabb szinten tudja védeni, erre különböző nemzetközi megoldások állnak rendelkezésre. *Szekér Juditnak* megköszönte a tájékoztatást, meg fogják keresni a MISZK-et ez ügyben.

Dr. Völner Pál jelezte, hogy hozzászólásokra újabb három perc áll rendelkezésre.

Sándor Bea a Háttér Társaság és a Magyar LGBT Szövetség képviselőjében elmondta, hogy az észrevételeiket májusban írásban is megküldték, de a téma fontossága miatt szeretne a munkacsoportülésen is kitérni rá. Az ENSZ Gyermekjogi Bizottságának záróészrevételeiben arra szólítja fel Magyarországot, hogy alkosson stratégiát a gyermekekkel szembeni erőszak megelőzésére. Részletekbe menően kiemeli az iskolai oktatási területen zajló erőszakot. Mind az UNESCO kutatásai, mind magyar kutatások szerint a magyar oktatási intézményekben is nagyon hangsúlyosan ér erőszak az iskolában sérülékeny csoportokat és ezen belül a szervezet kutatásai szerint LGBTQI gyerekeket, óriási arányban és széles spektrumon. Ez egy speciális formája az erőszaknak, mivel az oktatási intézményekről van szó, de ebben erőteljesen jelen van és látható az ENSZ Gyermekjogi Bizottság záróészrevételeiből, hogy ezt a maga társadalmi valóságában értelmezi, megjelenik benne a családjogi vonatkozás. Társadalmi felvilágosításra van szükség, valamint az iskolai programok kiterjesztésére. A társadalmi felvilágosításban meg kell jelennie ezeknek a családoknak. A Háttér Társaság az elmúlt két évben sok iskolapszichológus, iskolai szociális munkás, iskolai védőnő részére tartott képzéseket. Ők nem akkreditált képzésekre jelentkeznek, hanem szabadidejükből áldoznak erre, látván a problémákat, amelyekben teljesen egyedül vannak hagyva. Elmondják, hogy nincs rendszere annak, hogy az iskolai erőszakot hogyan kell kezelni, a családokat hogyan kell bevonni segítőként, támogatóként akár a bántalmazott, akár bántalmazó oldalán. A záróészrevétel arra is felhívja a figyelmet, hogy tisztázni

kell, hogy milyen bejelentési fórumok, intézkedési módok állnak az iskolai erőszakot elszenvedő gyermekek rendelkezésére.

Rácsok Balázs a Magyar Ökumenikus Segélyszervezet képviselőjében az érzékeny csoportok kapcsán kiemelte, hogy idősbántalmazás vagy fogyatékosbántalmazás esetén a jelenleg működő krízis-ellátórendszer nem elég hatékony. A családok átmeneti otthona nem tudja biztosítani a fogyatékos vagy az idős emberek speciális igényeit. Javasolta, hogy az anyagba kerüljenek bele ezek a célcsoportok is. A kommunikációs kampányok és a társadalmi szemléletformálás kapcsán szorgalmazta egy többéves, jól látható stratégia kialakítását annak érdekében, hogy minél több ügyre fény derüljön és az érintettek minél inkább merjenek segítséget kérni.

Kiss Gabriella gyermekpszichológus elmondta, hogy nagyon sok olyan esete volt, amikor látható, hogy a bírósági szakaszba került ügy alatt komoly visszaélések történnek és a gyermek mint áldozat szerepel ezekben a helyzetekben. Az időkorlát nélküli perekben a gyermek jogai folyamatosan sérülhetnek, a gyermekbántalmazás sokszor nem kerül napvilágra. Kérte, hogy legyen lehetőség felülvizsgálatra a gyermek érdekében bármiféle külső bizottság részéről, ahol azonnali beavatkozás lehetséges.

Mikesy György felhívta rá a figyelmet, hogy a megelőzés területén nem hatékony a rendszer. Üdvözölte a kormányzati intézkedését az iskolaőrök alkalmazásáról. Javasolta, hogy az iskolaőrök toborzása és képzése során hívják fel a figyelmüket a védett csoportokra.

Kardosné Gyurkó Katalin a Nagycsaládosok Országos Egyesülete képviselőjében az iskolai gyermekbántalmazások kapcsán jelezte, hogy a tapasztalataik szerint az elkövetők családjában van agresszió és problémás helyzet. Szükség volna az elkövetők családjainak monitorozása. Hozzátette, hogy a nagycsaládosok is egy érzékeny csoport, érik őket is inzultusok.

Betlen Anna a Magyar Női Érdekvégyesítő Szövetség képviselőjében elmondta, hogy javaslataikat részletesen kifejtették és írásban megküldték. Javasolta a „gyermek ideje” fogalmának bevezetését a gyermekekkel kapcsolatos eljárásokban. Jelezte, hogy más országokban létezik ez a fogalom. Ez egy olyan eszközrendszer, amelynek az alkalmazása során a gyerekek életkorával összefüggésben rövidebb vagy hosszabb időt enged az eljárásokban. Egy pár hónapos csecsemő esetében az eljárásnak pár hét, pár nap alatt le kell zajlania, mert az ő életében egy napnak adott esetben nagyobb jelentősége van, mint egy felnőtt életében egy hónapnak. Továbbá az adatokkal való rendelkezés kérdésével kapcsolatban jelezte, hogy az Európai Női Lobbí levelet küldött két miniszternek és a KSH elnökének, amelyben kéri a Magyar Kormány segítségét és együttműködését az EU Alapjogi Ügynökségének Nemzetközi Emberi Jogi Ügynökség új, a nők elleni erőszakra, annak előfordulásáról és intenzitásáról szóló kutatásban való részvételhez.

Szilágyiné dr. Szemkeő Judit a Fehér Kereszt Gyermekvédő Alapítvány képviselőjében megerősítette, hogy a bántalmazó fiatalok mögött igen gyakori a családon belüli erőszak. Javasolta ennek a kérdésnek a kutatását.

Dr. Hajas Barnabás Sándor Bea felvetésére reagálva elmondta, hogy önmagában az iskolai, illetve a gyermekkori kortárs erőszakkal összefüggő kérdések vizsgálata és az ezzel kapcsolatos stratégiaalkotás meghaladná a munkaanyag kereteit. A problémakör nem ismeretlen a kormányzat előtt, amely a BM, az EMMI és az IM, illetve a három tárca által irányított hatósági és nem hatósági terület munkáját is érinti. Érdekes lehet valamennyi védett tulajdonsággal rendelkező gyermek védelmét megjeleníteni. Jelezte, hogy az áldozatsegítő központokban dolgozó kollégák sok olyan programot szeretnének a rendelkezésre álló erőforrások hatékony felhasználásával kialakítani, ami lokálisan segít a pedagógusoknak, az érintett gyermekvédelmi szakembereknek, hogy ne büntetőjogi típusú eszközökkel próbáljanak a kortárs erőszakkal szemben fellépni. A kortárs erőszakkal kapcsolatos tapasztalatok a gyermekvédelmi jelzőrendszer fejlesztése szempontjából is ismertek. A kortárs erőszak problémáját a megfelelő absztrakciós szinten megjelenítik az anyagban. A *Rácsok Balázs* által felvetett, időskori bántalmazás problémájával kapcsolatosan elmondta, hogy a kapcsolati erőszakra modellezett ellátórendszer-elemek nem megfelelőek az idősebb korcsoportba tartozó személyek esetében. Míg a kapcsolati erőszak, a gyermekbántalmazás, a gyermek kortárs erőszak benne van a közbeszédben, addig az időskori bántalmazás kérdése látenciában van. Az időskori

bántalmazás elszenvedője szégyelli ezt, nem beszél róla. Az IM nemzetközi jog összehasonlítással foglalkozó háttérintézményének vezetője felvetette, hogy az időskorúak védelmével összefüggő kérdésekben, különös figyelemmel az időskori erőszak tekintetében kutatást tervezzenek, de a jelenlegi anyagba ezt nem javasolt beépíteni, mert egyelőre nem áll rendelkezésre megfelelő információ. A kommunikációval kapcsolatos felvetés tekintetében megerősítette, hogy megkezdte működését az áldozatsegítő központok honlapja, a vansegitseg.hu, ami nem versenytársa az OKIT-nak, illetve más szolgáltatásoknak. A cél, hogy az áldozatsegítés rendszerében a jelenleg nagyon sokszor elérhetetlen polgárokhoz is el tudjanak jutni, és az akár áldozati státusz igazolása nélkül is igénybe vehető szolgáltatások olyanokhoz is eljussanak, akik jelenleg nem is találkoznak az áldozatsegítés rendszerével. Ennek fontos eleme az áldozatok közvetlen elérése, az Opt-out rendszer, továbbá, hogy azok a szervezetek, amelyek nem fő profilként foglalkoznak áldozatsegítéssel, hanem szociális vagy gyermekvédelmi szolgáltatások keretében önkéntes háttérrel ma is segítenek a bajba jutott embereknek, sokkal koordináltabb módon tudjanak közreműködni ebben a feladatban annak érdekében, hogy mindenki a személyre szabott áldozatsegítő szolgáltatást igénybe tudja venni. Ehhez erős, egységes tájékoztatási kampányra van szükség. Hangsúlyozta a fontosságát az áldozatsegítő központok országos hálózattá bővülésének, valamint a helyi szinten meglévő jogyakorlatok intézményesítésének. Számítanak az érintett civil szervezetek segítségére, többekkel helyi szinten kötöttek együttműködési megállapodásokat is. Az áldozatsegítési stratégia kapcsán a szociális területen működő nagy civil szervezetekkel aktív párbeszédet folytatnak. *Kiss Gabriella* jogerős bírósági döntések felülvizsgálatával kapcsolatos kérdésére válaszolva elmondta, hogy a Pp. felülvizsgálatával foglalkozó munkatársak részére jelezni fogja a felvetését, vizsgálják meg, hogy van-e erre alkalmas eljárásjogi lehetőség. **Hajas Barnabás** egyetértett *Mikesy György* mindazon felvetéseivel, amelyek arra irányulnak, hogy minél kevesebb legyen a gyerekek közötti erőszak. Egyetértett továbbá *Kardosné Gyurkó Katalin* felvetésével. A szakirodalom is alátámasztja, hogy a kortárs erőszak mögött egyfajta áldozati szerep szokott állni. Ezek az iskolai kortárs bántalmazások a pedagógusok, iskolapszichológusok, gyermekorvosok, védőnők által könnyen ismertté válhatnak, megfontolják a jelzők védelmének beépítését. *Betlen Anna* felvetése kapcsán elmondta, hogy az időszerűség az ítékezésben, a hatósági eljárásban nem egy abszolút matematikai képlet, hanem a gyermek életkorához kapcsolódóan fontos elem. A „gyermek ideje” fogalom kicsit idegen a magyar terminológiáról, de vizsgálják, hogy ezt a fajta időszerűséget, hogyan lehet biztosítani, megjeleníteni. Az Európai Női Lobbó megkeresésével kapcsolatosan türelmet kért, a megkeresést meg fogják válaszolni. *Szilágyiné dr. Szemkeő Judit* felvetésével egyetértett. Jelezte, törekszenek arra, hogy a kapcsolati erőszakkal összefüggő – nem a minisztériumokban elvégzett – kutatások eredményeit feldolgozzák és hasznosítják majd. Kérte a jelenlévőket, hogy amennyiben ilyen kutatási jelentés bárkinek rendelkezésére áll, küldje meg. Az ilyen típusú, közérdeklődésre számot tartó anyagokat az érintett állami szereplőknek mindig megküldik.

Dr. Völner Pál elmondta, hogy amikor tavaly **Varga Judit** miniszter bejelentette, hogy 2020. az Áldozatsegítés Éve lesz, nem gondolták, hogy néhány tragikus esemény társadalmi szinten is aktualitással teszi ezt a problémát. Elmondta, hogy Miniszter Asszony kezdeményezte, hogy az Emberi Jogi Munkacsoporton belül kibővített formában Családjogi Munkacsoport működjön a téma megvitatására. Megköszönte minden résztvevőnek a segítségét ahhoz, hogy az előkészítő munka minden szempontot megvizsgálva megtörténjen, ami a jogalkotásban is meg tud jelenni. Hangsúlyozta, hogy a kormányzat célja egy jó rendszert felépítése.

Dr. Varga Judit megköszönte a hozzászólásokat, a tartalmas beszélgetést. Megerősítette, hogy miniszteri kinevezése után 2019 őszén Kormány elé vitt egy jelentést az áldozatsegítés fejlesztéséről. Novemberben megszületett a kormánydöntés, amely több pénzügyi forrást és több politikai támogatást ad ehhez a munkához. A decemberben bekövetkezett szörnyű tragédia különös aktualitást adott az ügynek. Megjegyezte, hogy a legjobb jogrendszer sem képes a tragédiákat kiszűrni. Azonban egy tragédia is több az elfogadhatónál, és a zéró tolerancia az erőszakkal szemben azt diktálja, hogy ezen az ügyön együtt kell dolgozni. Elmondta, hogy a célkitűzései között az első helyen szerepel a családvédelem jogszabályi környezete, joggyakorlata alapos átvilágítása és a szükséges lépések megtétele a védelemszint emelése érdekében. További célkitűzése a Digitális Szabadság Bizottság felállítása volt, amely meg is valósult, és amelynek feladata a véleménynyilvánítás szabadsága az internetes térben mint demokratikus alapelv vizsgálata, valamint a jogi versenyképesség megőrzése és

további javítása. A három cél közül a családvédelem az, amelyik irányzattól, pártpolitikai hovatartozástól függetlenül közös ügy kell, hogy legyen. Ebben a szellemben szeretne a jövőben is együtt dolgozni. Megerősítette, hogy dolgoznak a kormányjelentésen, a Pp. kodifikációs javaslatain és a családjogi munka is folytatódik. Kérte, hogy a javaslataikat, észrevételeiket folyamatosan küldjék meg.

Hangfelvétel alapján készítette: Józsa Teodóra szakreferens, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM
Látta: Szabó-Princz Viktória csoportvezető, Emberi Jogi Munkacsoport Titkársága, IM; Környei László Éva kabinetfőnök, Parlamenti Államtitkári Kabinet, IM
Jóváhagyta: Dr. Völner Pál parlamenti államtitkár, IM; Dr. Hajas Barnabás igazságügyi kapcsolatokért felelős államtitkár, IM